Dosarul nr. 21r-311/25 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
1-23188331-02-21r-02042025 Judecător Renata POPESCU-BALTA

D E C I Z I E
în numele Legii

10 iunie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.4-Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie FALCĂ, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21-304/2023 din 03 martie 2025, prin care a fost admis parțial demersul Penitenciarului nr. 4 Cricova privind cumularea pedepselor, calcularea termenului executării pedepselor și stabilirea tipului penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa de către condamnatul VRABIE Dmitrii.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 29.12.2023 până la 03.03.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 02.04.2025 până la 10.06.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 29.12.2023 Penitenciarul nr. 4 Cricova a înaintat un demers privind cumularea pedepselor, calcularea termenului executării pedepselor și stabilirea tipului penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa de către condamnatul VRABIE Dmitrii.

În motivarea demersului, s-a indicat că VRABIE Dmitrii a fost condamnat prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1-243/2021 din 18.11.2021 fiind recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.c) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 5 (cinci) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar tip semiînchis. În baza art.85 și art.87 alin.(1) Cod penal pentru cumul de sentințe, a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1- 26/2021 din 07.10.2021, stabilind pedeapsă de 1

(un) și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar tip semiînchis. În temeiul art.90 alin.(1) Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă 2 doi ani cu obligațiuni. Sentința fiind definitivă la 06.12.2021.

La fel, VRABIE Dmitrii a fost condamnat prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-828/2022 din 26.05.2022 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 (doi). În baza art.85 alin(1) Cod penal la pedeapsa stabilită se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18.11.2021 și conform art.85 și 87 Cod penal pentru cumul de sentințe, a fost adăugată parțial partea neexecutată pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) dosar nr. 1-2021 din 07.11.2021, stabilind în cazul cumulului de sentințe pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Termenul ispășirii pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii, cu includerea termenul reținerii din data de 27.02.2022 ora 17.40 și eliberării pe data de 02.03.2022. Sentința fiind definitivă la 01.02.2023.

Totodată, prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29.09.2022 (dosarul nr. 1- 55/2022), VRABIE Dmitrii a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.b), c), d) și art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, potrivit art.84 alin.(1) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni. Conform art.85 alin.(1) Cod penal pentru cumul de sentințe, se adaugă parțial pedeapsa aplicată prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18.11.2021, stabilindu-i lui VRABIE Dmitrii *****o pedeapsă definitivă, sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, ce urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis. Sentință întrată în vigoare la 11.03.2023. Calcularea termenul executării pedepsei s-a dispus a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

În continuare a mai indicat că VRABIE Dumitru a fost condamnat prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1-307/2022 din 31.01.2023 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar tip semiînchis. Sentința fiind definitivă la 28.06.2023. De asemenea, VRABIE Dumitru a fost recunoscut vinovat prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1-403/2022 din 02.02.2023 de comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 187 alin.(2) lit.b) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Hotărârea fiind definitivă la 20.02.2023.

Conform procesului - verbal de reținere, deținutul VRABIE Dmitrii *****a fost reținut la data de 13 octombrie 2022.

În conținutul demersului s-a atras atenția că, în urma examinării materialelor din dosarul personal și a hotărârilor enumerate, s-a stabilit că, Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18.11.2021 nr. 1-243/2021 a fost cumulată dublu prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29.09.2022 (dosarul nr. 1-55/2022) și prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26.05.2022 nr. 1-828/2022 și urmează a fi cumulate pedepsele:

-de trei ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-828/20;

-de 1 (un) an și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29.09.2022 (dosar nr. 1-55/2022);

-1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar tip semiînchis stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1- 307/2022 din 31.01.2023 și închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) nr. 1-403/2022 din 02.02.2023.

Din considerentele enunțate supra, a solicitat anularea cumulării în Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29.09.2022 prin care conform art.85 alin.(1) Cod penal, a fost adăugată parțial pedeapsa aplicată prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18.11.2021, și i-a fost stabilită lui VRABIE Dmitrii *****o pedeapsă definitivă, sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni, ce urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, care deja a fost cumulată prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediu Buiucani) din 26.05.2022.

Cumularea pedepselor: de 3 (trei) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) nr.1-828/2022 din 26.05.2022; de 1 (un) an și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) nr. 1-55/2022 din 29.09.2022; de 1 (un) an cu executarea pedepsei în penitenciar tip semiînchis stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1- 307/2022 din 31.01.2023 și de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) 1-403/2022 din 02.02.2023

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 21-304/2023 din 03 martie 2025,* a fost admis parțial demersul Penitenciarului nr. 4 Cricova privind cumularea pedepselor, calcularea termenului executării pedepselor și stabilirea tipului penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa de către condamnatul VRABIE Dmitrii.

Conform art.84 alin.(4) Cod penal, lui VRABIE Dmitrii, născut la *****, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, la pedeapsa de 3 (trei) ani și 4 (patru) luni închisoare stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr.1-403/2022 din 02 februarie 2023 a fost adăugată parțial pedeapsa de 1 (un) an închisoare stabilită definitiv prin Sentința nr. 1-307/2022 din 31 ianuarie 2023 și pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare stabilită definitiv prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-828/2022 din 26.05.2022 și i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din data pronunțării prezentei încheieri– 03 martie 2025 cu includerea în acest termen a pedepsei efectiv executate– până în prezent.

A fost respins demersul Penitenciarului nr.4 Cricova depus în temeiul art.469 alin.(1) pct.11), art.470 alin.(1), art.471 alin.(1) Cod de procedură penală, privind aplicarea în privința condamnatului VRABIE Dmitrii a prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal în partea

cumulării pedepsei aplicate prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1-55/2022 din 29 septembrie 2022, ca neîntemeiat.

3. *Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21-304/2023 din 03 martie 2025 a declarat recurs directorul Penitenciarului nr.4-Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie FALCĂ, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu Desființarea punctului din sentința Judecătoriei Orhei sediul Central din 29.09.2022 cu privire la art.85 alin.(1) din Codul penal, conform căruia pentru cumul de sentințe, a fost adăugat parțial, la pedeapsa aplicată inculpatului VRABIE Dmitrii Alexei, prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei, stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 18.11.2021, fiindu-i stabilită lui VRABIE Dmitrii Alexei, pedeapsa definitivă, sub formă de închisoare, pe un termen de 2 (doi) ani şi 6 (șase) luni rejudecarea cauzei și adoptarea unei decizii prin care să fie cumulate pedepsele: 3 (trei) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 26.05.2022, de (unu) ani şi 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 29.09.2022, 1 (unu) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 31.01.2023 și de 3 (trei) ani şi 4 (patru) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 02.02.2023.*

În motivarea recursului recurentul că, Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 18.11.2021 a fost cumulată de două ori, și anume în Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29.09.2022 şi Sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 26.05.2022, fapt care a servit la depunerea demersului de către Administrația Penitenciarului nr.4 Cricova, în pct.2 menționării: "anularea (desființarea) cumulării în Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 29.09.2022 prin care conform art.85 alin.(1) Cod penal sa adăugat parțial pedeapsa aplicată prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 18.11.2021, fiind deja cumulată prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26.05.2022".

A invocat că Conform art.11 alin.(1) din Legea nr.300 adoptată la 21.12.2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare: "Instituțiile penitenciare sânt organele care asigură executarea pedepselor de către persoanele condamnate la închisoare sau la detențiune pe viață, precum și detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional." Art.13 alin.(2) lit.a) din aceeași Lege: ”Pentru realizarea obiectivelor, Administrația Națională a Penitenciarelor şi instituțiile subordonate: a) asigură punerea în executare a pedepselor penale privative de libertate, a măsurii preventive sub forma arestului preventiv şi a sancțiunii arestului contravențional”.

Indică recurentul că conform art.84 alin.(4) Cod penal: "Conform prevederilor alin.(1)-(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.".

Menționează faptul că, în speță au fost cumulate repetat pedepsele ceea ce agravează situația condamnatului.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantului instituției penitenciare, nr. 4-Criciva, avocata și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, spața deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia Încheierii atacate, pe baza probelor administrate şi cercetate de prima instanţă, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.4-Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie FALCĂ, împotriva Încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 21-304/2023 din 03 martie 2025*, *cu casarea integrală a Încheierii şi dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată,, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, (1) *pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art.448 Cod de procedură penală, (1) *Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) Cod procedură penală, „Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *admite recursul*, *casând hotărârea, parțial sau integral*, şi ia una din următoarele soluții, *d) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Conform art.450 Cod procedură penală, (1) *instanța de recurs, soluționând recursul, rezolvă și chestiunile complementare prevăzute în art.416, aplicându-le în mod corespunzător*. (2) *Când instanța de recurs remite cauza spre rejudecare conform art.449 pct.2) lit. c), ea se pronunță și asupra probelor ce urmează a fi administrate*.

Potrivit art.451 Cod procedură penală, *procedura de rejudecare și limitele acesteia se reglementează de prevederile art.436, care se aplică în mod corespunzător*.

Conform art.441 alin.(2) Cod procedură penală, "*Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, înafara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs".*

Reieșind din prevederile art.436 alin.(1), (2) Cod procedură penală, (1) *procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. (2) Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.*

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod".

În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

Conform art.469 Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: *1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 Cod penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 Cod penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 Cod penal); 4) amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96 Cod penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472/2 Cod penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 Cod penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 Cod penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 Cod penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate*

(art.90 şi 91 Cod penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; ***11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri****; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărârii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaţilor (art.101 Cod penal); 13/1) internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică (art.96/1 Cod penal); 14) liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10/1 Cod penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 Cod de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 Cod penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17/1) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați*

Potrivit prevederilor art.471 alin.(1) Cod de procedură penală, care stabilește că chestiunile specificate art.469 alin.(1) pct.5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 Cod de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

Alin.(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art.266 alin.(3) Cod de executare.

Conform prevederilor art.469 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri.*

Conform prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, *dacă o persoană este declarată vinovată de săvârşirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al*

pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani şi a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate - pe un termen nu mai mare de 12 ani şi 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârşirea a două sau mai multor infracțiuni uşoare şi/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită şi prin absorbirea pedepsei mai uşoare de pedeapsa mai aspră. Totodată, alin. (4) al aceluiași articol stabilește că*, conform prevederilor alin.(1)-(3) se stabileşte pedeapsa şi în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată şi de comiterea unei alte infracțiuni săvârşite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.*

Aici, urmează a remarca faptul că, prevederile art.84 alin.(4) Cod penal stabilesc că, *aplicarea pedepsei inculpatului pentru două sau mai multe infracțiuni, după condamnarea lui pentru unele din ele, trece prin patru etape, şi anume, stabilirea pedepsei pentru infracțiunea sau pentru fiecare din infracțiunile săvârşite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, stabilirea pedepsei definitive pentru infracțiunile aflate în concurs, săvârşite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, stabilirea pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni, ținând cont de pedeapsa stabilită prin prima sentință şi de pedeapsa stabilită prin ultima sentință şi includerea în termenul pedepsei definitive pentru toate infracțiunile concurente a duratei pedepsei executate complet sau parțial în baza primei sentințe.*

Potrivit art.466 Cod de procedură penală, *(1) hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă. (2) hotărârea primei instanțe rămâne definitivă: 1) la data pronunțării, când hotărârea nu este supusă apelului şi nici recursului; 2) la data expirării termenului de apel: a) când nu s-a declarat apel în termen; b) când apelul declarat a fost retras înăuntrul termenului stabilit; 3) la data retragerii apelului şi încetării procedurii de apel, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de apel; 4) la data expirării termenului de recurs, în cazul hotărârilor nesupuse apelului sau dacă apelul a fost respins: a) când nu s-a declarat recurs în termen; b) când recursul declarat a fost retras înăuntrul termenului stabilit; 5) la data retragerii recursului declarat împotriva hotărârilor menționate la pct.4) şi încetării procedurii de recurs, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de recurs; 6) la data pronunțării hotărârii prin care s-a respins recursul declarat împotriva hotărârilor menționate la pct.4). (3) Hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel. (4) Hotărârea instanței de recurs împotriva hotărârii pe cauzele pentru care legea nu prevede calea de atac apelul rămâne definitivă, la data pronunțării acesteia, dacă: 1) recursul a fost admis şi procesul a luat sfârşit în instanța de recurs, fără rejudecare; 2) cauza a fost rejudecată de către instanța de recurs, după admiterea recursului; 3) cuprinde obligarea la plata cheltuielilor judiciare, în cazul respingerii recursului. (5) Hotărârile judecătoreşti menționate la alin.(2) şi (4) devin irevocabile la data când au devenit definitive. Hotărârea instanței de recurs declarat împotriva deciziei instanței de apel devine irevocabilă la data pronunțării acesteia.*

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus, Colegiu Penal a constatat faptul că instanța de judecată nu a studiat minuțios toate circumstanțele cauzei și nu

a verificat și analizat cererea apărării privind cumularea pedepselor și în ansamblu să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul) Central nr. 1-243/2021 din 18 noiembrie 2021 VRABIE Dmitrii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.c) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an 5 (cinci) luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.85 și art. 87 alin.(1) Cod penal pentru cumul de sentințe a fost adăugată parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1-23/2021 din 07 octombrie 2021 pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d) prin care a fost stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore, și definitiv i-a fost stabilită lui VRABIE Dmitrii *****o pedeapsă de 1 (un) an și 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, pedeapsa aplicată prin sentința nominalizată a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani. Sentința respectivă a intrat în vigoare la data de 06 decembrie 2021. Sentința fiind definitivă la 06.12.2021. Sentința nominalizată supra a devenit definitivă la data de 06 decembrie 2021 (f.d. 6-7).

Totodată, VRABIE Dmitrii a fost condamnat prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.1-828/2022 din 26.05.2022 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), d) Cod penal al Republicii Moldova și i-a fost stabilită o pedeapsă cu închisoare de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.85 alin.(1) Cod penal lui VRABIE Dmitrii la pedeapsa stabilită prin prezența sentință a fost adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021 și i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă în cazul cumulului de sentințe sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Sentința respectivă a devenit definitivă și executorie la data de 04 februarie 2023 (f.d. 8-9).

În continuare, se reține că VRABIE Dumitru a fost condamnat prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1-55/2022 din 29 septembrie 2022 pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c), d), 186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal. Astfel în baza art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal (episodul din 16.01.2022) i-a fost aplicată o pedeapsă de 1 (un) an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Totodată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal (episodul din 19.01.2022) la fel i-a fost aplicată o pedeapsă de 1 (un) an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs real de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de 1 (un) închisoare și 6 (șase) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis (f. d. 10-11).

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, se adaugă parțial, la pedeapsa aplicată lui VRABIE Dmitrii prin prezența sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei, (sediul Central) din 18.11.2021, și i s-a stabilit

acestuia o pedeapsă definitivă în cazul cumulului de sentințe sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2023 sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr. 1-55/2022 din 29 septembrie 2022 a fost menținută fără modificări (f.d. 12-13).

La fel, Colegiul reține că VRABIE Dmitrii *****prin Sentința nr. 1-307/2022 din 31 ianuarie 2023 a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b), c) d) Cod penal și i-a fost aplicată o pedeapsă de 1 (un) an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis (f.d. 14-15).

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2023 sentința nominalizată supra a fost menținută fără modificări (f.d. 16).

Instanța de recurs reține că, VRABIE Dmitrii a mai fost condamnat prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) nr.1-403/2022 din 02 februarie 2023 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 187 alin.(2) lit.b) Cod penal și i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de 3 (trei) ani ș 4 (patru) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării urma a fi calculat din data intrării în vigoare a sentinței și punerii în executare. Sentința a intrat în vigoare la data de 20 februarie 2023.

Conform procesului - verbal de reținere, deținutul VRABIE Dmitrii *****a fost reținut la data de 13 octombrie 2022.

8. Analizând materialele cauzei prin prisma prevederilor art.84 alin.(4), art.85 Cod penal și art.469 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, Colegiul constată că instanța de fond nu a efectuat o evaluare completă a raportului dintre Sentințele de condamnare pronunțate în privința lui VRABIE Dmitrii și, în consecință, a admis o dublă valorificare a aceleiași pedepse la stabilirea pedepsei definitive.

Astfel, din actele dosarului rezultă că prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021, rămasă definitivă la 06 decembrie 2021, lui VRABIE Dmitrii i-a fost stabilită pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare, executarea căreia a fost suspendată condiționat. Ulterior, prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 mai 2022, în temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, instanța a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința din 18 noiembrie 2021, stabilind condamnatului o pedeapsă definitivă de 3 ani închisoare. Prin urmare, la acel moment, pedeapsa aplicată prin Sentința din 18 noiembrie 2021 a fost deja valorificată juridic în cadrul mecanismului cumulului de sentințe și absorbită în pedeapsa definitivă stabilită prin Sentința din 26 mai 2022.

Cu toate acestea, prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29 septembrie 2022, instanța a procedat din nou la aplicarea prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal prin adăugarea parțială a aceleiași pedepse stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021. În acest mod, aceeași pedeapsă a constituit de două ori temei pentru majorarea unei pedepse definitive, fiind utilizată atât la pronunțarea Sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 mai 2022, cât și la pronunțarea Sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29 septembrie 2022.

Colegiul reține că o asemenea modalitate de calcul contravine esenței instituției cumulului de sentințe reglementate de art.85 Cod penal, întrucât aceeași pedeapsă nu poate fi

valorificată repetat la stabilirea unor pedepse definitive distincte. Odată ce partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021 a fost inclusă în pedeapsa definitivă stabilită prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 mai 2022, aceasta nu mai putea constitui, pentru a doua oară, obiect al unei noi cumulări în cadrul Sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29 septembrie 2022.

Admiterea unei asemenea duble cumulări conduce la majorarea artificială a cuantumului pedepsei și are ca efect agravarea situației juridice a condamnatului prin luarea în considerare repetată a aceleiași componente sancționatorii. Or, principiile legalității executării pedepselor și individualizării sancțiunii exclud posibilitatea ca aceeași pedeapsă să producă efecte juridice succesive și cumulative în cadrul mai multor hotărâri definitive.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că instanța de fond a reținut și valorificat de două ori pedeapsa stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021, ceea ce a determinat aplicarea eronată a normelor privind cumulul de sentințe și impune reexaminarea chestiunii referitoare la stabilirea pedepsei definitive, cu excluderea oricărei duble cumulări a aceleiași pedepse.

9. Respectiv, Colegiul penal constată că instanța de fond nu a efectuat o analiză completă și efectivă a argumentelor invocate în demersul administrației penitenciarului referitoare la modalitatea de cumulare a pedepselor aplicate condamnatului VRABIE Dmitrii și la consecințele juridice ale valorificării repetate a aceleiași pedepse.

Deși din materialele cauzei rezultă că pedeapsa stabilită prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021 a fost deja luată în considerare și cumulată prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 mai 2022, instanța de fond nu a verificat dacă aceeași pedeapsă putea constitui, în mod legal, obiect al unei noi cumulări prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 29 septembrie 2022. Or, din actele dosarului rezultă că partea neexecutată a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021 a fost utilizată succesiv în două operațiuni distincte de cumulare, fapt care ridică problema unei duble valorificări a aceleiași pedepse. O asemenea împrejurare este de natură să afecteze legalitatea stabilirii pedepsei definitive, întrucât aceeași pedeapsă nu poate produce efecte juridice repetitive în cadrul mai multor mecanisme de cumul, după ce a fost deja absorbită într-o pedeapsă definitivă anterioară.

În pofida caracterului determinant al acestui argument pentru soluționarea demersului, instanța de fond nu a prezentat o analiză clară și completă a raportului dintre sentințele definitive pronunțate în privința condamnatului, nu a stabilit care dintre acestea au absorbit deja pedepsele anterioare și nu a explicat din ce considerente a apreciat că Sentința din 29 septembrie 2022 poate fi menținută în forma în care aceeași pedeapsă din 18 noiembrie 2021 a fost valorificată pentru a doua oară.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, obligația instanței de a-și motiva hotărârea constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil, deoarece permite părților să înțeleagă raționamentul instanței și face posibil controlul judiciar efectiv al legalității soluției adoptate. În acest sens, Curtea a statuat că instanțele sunt obligate să examineze în mod real și efectiv argumentele esențiale ale părților, în măsura în care acestea sunt pertinente pentru soluționarea cauzei.

În speță, lipsa unei analize complete a mecanismului de cumulare a pedepselor și neclarificarea problemei dublei cumulări a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 18 noiembrie 2021 au condus la adoptarea unei soluții insuficient motivate și nu permit instanței de recurs să verifice legalitatea și temeinicia concluziilor instanței de fond.

În aceste condiții, Colegiul penal apreciază că erorile constatate nu pot fi înlăturate în procedura de recurs, fiind necesară rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, cu verificarea tuturor sentințelor definitive pronunțate în privința condamnatului, stabilirea exactă a raportului juridic dintre acestea și excluderea oricărei duble cumulări a aceleiași pedepse la determinarea pedepsei definitive.

10. În acest context, Colegiul penal reține că, potrivit prevederilor art.469 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei instanța de judecată soluționează chestiunile privind executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă această chestiune nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri*. Totodată, conform art.470 alin.(1) Cod de procedură penală, *asemenea chestiuni sunt de competența instanței de judecată din raza de activitate a organului sau instituției care execută pedeapsa*.

De asemenea, potrivit art.444 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, *hotărârile judecătoreşti pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanța de fond, inclusiv în situația în care hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată sau când motivarea acesteia este insuficientă, contradictorie ori neclară*.

Raportând circumstanțele cauzei la normele legale menționate, Colegiul penal constată că instanța de fond nu a examinat în mod complet și efectiv argumentele invocate în demersul administrației Penitenciarului nr. 4 Cricova referitoare la modalitatea de cumulare a pedepselor aplicate condamnatului VRABIE Dmitrii și la consecințele juridice ale valorificării repetate a aceleiași pedepse. În asemenea circumstanțe, problema juridică esențială supusă examinării consta în verificarea legalității acestei duble cumulări și în determinarea efectelor sale asupra pedepsei definitive aplicate condamnatului. Or, instanța de fond nu a analizat în mod explicit acest aspect, nu a stabilit raportul juridic dintre sentințele respective și nu a prezentat argumente convingătoare care să justifice posibilitatea valorificării repetate a aceleiași pedepse.

Colegiul penal reține că aceeași pedeapsă nu poate constitui în mod repetat temei pentru majorarea unor pedepse definitive distincte, deoarece o asemenea abordare contravine regulilor privind cumulul de sentințe și conduce la agravarea nejustificată a situației juridice a condamnatului prin luarea în considerare de două ori a aceleiași componente sancționatorii.

Prin urmare, concluziile instanței de fond sunt incomplete și insuficient motivate, iar lipsa unei analize asupra argumentului principal invocat de autorul demersului echivalează cu neexaminarea efectivă a acestuia. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat constant că obligația instanței de a-și motiva hotărârea reprezintă o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil, iar omisiunea de a răspunde argumentelor esențiale ale părților atrage caracterul neîntemeiat al hotărârii adoptate.

În consecință, Colegiul penal concluzionează că încheierea contestată a fost pronunțată fără elucidarea deplină a tuturor circumstanțelor relevante cauzei și fără o analiză completă a problemei dublei cumulări a pedepsei stabilite prin Sentința Judecătoriei Orhei (sediul

Central) din 18 noiembrie 2021, motiv pentru care aceasta urmează a fi casată integral, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) Cod de procedură penală, Colegiul Penal va admite recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.4-Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie FALCĂ, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21-304/2023 din 03 martie 2025, cu casarea Încheierii integral, și va dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în alt complet de judecată.

11. Conducându-se de prevederile art.art.447, 448, art.449 alin.(1) pct.2) lit.d), art.469-471, Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.4-Cricova, comisar șef de justiție, Vitalie FALCĂ.

Se casează integral Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 21-304/2023 din 03 martie 2025, și se dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI